

Vet mengen met productiebrok heeft voorkeur, maar pelleting maakt dit lastig

Vet bijvoeren wint aan populariteit

SJOERD HOFSTEE

Het voeren van vetten aan melkkoeien wint in het quotumloze tijdperk aan interesse onder melkveehouders. Voerleveranciers zien ook veel kansen, zo werd vorige week duidelijk op een studiemiddag van Speerstra Feed Ingredients.

ACHTERGROND

Met het verdwijnen van het melkquotum zoeken melkveehouders manieren om de melkgift per koe te verhogen. Eén manier om dat te bereiken, is het toevoegen van pensbestendige vetten aan het rantsoen.

De mengvoerindustrie in Nederland is erg geïnteresseerd in de mogelijke toevoeging van vetten aan de brok. Dat bleek wel uit de grote opkomst van voervertegenwoordigers vorig week tijdens twee studiemiddagen over het thema 'wat wil de koe', georganiseerd door Speerstra Feed Ingredients in Breda en Lemmer.

Speerstra is gespecialiseerd in voeradditieven voor zowel de intensieve veehouderij als rundveehouderij. Het bedrijf haalde onder andere Hangkam Man van het Maleisische bedrijf IOI Loders Croklaan naar de studiemiddagen om te vertellen over het toevoegen van vetten aan het voer.

VET UIT PALMOLIE

Het Maleisische bedrijf raffineert grote hoeveelheden palmolie voor toepassingen in levensmiddelen en industrie. De productie en handel in palmolie is om reden van de bossenkap in Zuidoost-Azië niet onomstreden, maar levert een interessante 'bijvangst' op. Dat bijproduct zijn palmvetzuren die omgezet worden naar pensbestendig vet voor melkkoeien.

Man vertelt dat van de verschil-

Vet in het rantsoen stuwt de productie veelal, maar de financiële resultaten zijn wisselend.

Foto: Langs de Melkweg

lende vetten die vrijkomen voor de dierlijke consumptie, het palmitinezuur of C16, het meest effectief is. Dit vetzuur wordt geconcentreerd in het product BypassFat dat Speerstra in Nederland op de markt brengt.

De resultaten van het bijvoeren van het vetzuurrijke product lopen wel uiteen. Dat blijkt uit praktijkonderzoek op vier bedrijven met honderd koeien. Drie bedrijven wonnen op jaarbasis duizenden euro's door het additief, maar het vierde bedrijf bleek juist 5.500 euro achteruit te boeren.

Bij eerdere proeven op Schothorst Research Center bleek het bijvoeren van vet gemiddeld gezien een voordeel op te leveren in het saldo. Dit wordt vooral veroorzaakt door een verhoging van het vetgehalte van de melk gecombineerd met een hogere productie in kilo's melk.

DUUR

Het bijvoeren van vet moet ook wel een verhoging van kilo's vet en eiwit per koe opleveren, want goedkoop is het niet. Of het bij de huidige melkprijs loont, is volgens Fedde de Jong van Speerstra Feed Ingredients niet simpelweg te zeggen.

'Dat hangt echt af van de resultaten op het individuele melkveebedrijf. Toch zijn er nog veel bedrijven die er ook bij deze melkprijs profijt van hebben.'

'Verse koeien moet je niet remmen in totale drogestofopname'

Speerstra levert de producten niet rechtstreeks aan melkveehouders, maar zet het af via mengvoerleveranciers en handelaren. De ingrediënten specialist voorziet die afnemende partijen wel van adviezen.

Bijvoorbeeld het advies dat het bijvoeren van vetten aan nieuwmelkte koeien langzaam moet worden opgevoerd. 'Vet kan verzadigend werken', licht de medewerker van Speerstra het advies toe.

'De verse koeien moeten niet geremd worden in de totale opname van droge stof. Vanaf circa vijf weken in lactatie kan vet wel prima bijgevoerd worden. Dan stimuleert het juist de totale energieopname en daarmee ook de voerefficiëntie.'

Voor de opbouw van de gift van vet pleit De Jong voor het bijmengen van vet in de gangbare productiebrok. De gift van die brok wordt veelal ook opgevoerd vanaf afkalven tot dat de koe op de piekproductie zit. Om daarna langzaam weer afgebouwd te worden.

'Vetten hebben echter als nadeel dat ze het maken van mengvoerbok, het pelletteren, bemoeilijken. Je kunt dus maar weinig vet kwijt in de brok', schetst De Jong het nadeel van deze aanpak.

In een optimale situatie kan een verse koe volgens De Jong het beste 100 tot 200 gram aan vet per dag in het rantsoen bijgevoerd krijgen. Een hoogproductieve koe in volle productie kan wel 500 tot 600 gram aan.

'Omdat laatstgenoemde hoge hoeveelheden dus via brok lastig te regelen zijn, adviseren wij vaak een standaard van 250 tot 300 gram in het basisrantsoen te hanteren. Dat werkt het meest praktisch', voegt de medewerker van Speerstra daar aan toe.

MELKPRIJSSYSTEMATIEK

Een pensbestendig vet als C16 stimuleert vooral het vetgehalte in de melk. C18, een ander vetzuur, helpt juist meer de productie van de kilo's melk omhoog.

Welk type vet, of ander type voedingsadditief, het best past op een melkveebedrijf, is dan ook mede afhankelijk van het uitbetalingssysteem van de melkfabriek waaraan de melkveehouder levert.

advertentie

MILLESIM

TOP QUALITY MAÏS!

FAO 240

- Silomaïs, CCM geplette maïs
- Middenvroegrijp
- Als silomaïs top zetmeelopbrengst, top voederwaarde
- Goede resistentie bladvlekkenziekte
- Goede kopbrand resistentie

DE MEESTE MELK VAN EIGEN VOER!

NutriTek ondersteunt het immuunsysteem van melkkoeien

Speerstra Feed Ingredients presenteerde tijdens de studiedagen ook NutriTek. Een middel dat het immuunsysteem van de koe ondersteunt. Het is een product van het Amerikaanse bedrijf Diamond V Mills. NutriTek is in Nederland nog maar mondjesmaat uitgeprobeerd. De melkveebedrijven van Van Oostrum in Scheemda en Peter Dijkveld Stol in Rutten proberen het vanaf november.

Beide bedrijven realiseerden een verhoging van circa 2,5 kilo melk per koe per dag. De resultaten zijn veelbelovend, toch zet Speerstra het product alleen in via mengvoerleveranciers en niet in grote hoeveelheden. 'We willen goed monitoren hoe de resultaten zich ontwikkelen', zegt Fedde de Jong van Speerstra.

Het advies is NutriTek aan zowel lacterende als droogstaande koeien te

verstrekken met een dosering van 19 gram per koe per dag. De kosten komen op rond de 24 tot 25 cent per koe per dag. 'Bij deze melkprijs is dat pittig', geeft De Jong toe. 'NutriTek is er op gericht om het immuunsysteem van de koe te ontlasten. Een fitte koe verbruikt minder glucose om zichzelf in stand te houden. Op die manier is er meer glucose beschikbaar voor de melkproductie.'